

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2023.6(166).41
УДК: УДК 373.3.091.26:796/799(07)

Ярмошук О.О.
кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне
Василюк В.М.
кандидат педагогічних наук, професор
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне
Григоревич О.С.
старший викладач
Національний університет водного господарства та природокористування, м.Рівне

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

У роботі було проаналізовано сучасні методичні підходи до оцінювання навчальних досягнень учнів на уроках фізичної культури в Новій українській школі на різних етапах навчання. Виявлено основні детермінанти діяльності вчителя фізичної культури щодо організації формувального оцінювання. Обґрунтовано методики технік формувального оцінювання.

Крім того в процесі роботи було виявлено, що бар'єрами на шляху до більш широкого застосування формувального оцінювання є: розбіжність між формувальним оцінюванням та підсумковими тестами, які покликані забезпечити підзвітність шкіл щодо навчальних досягнень учнів; відсутність узгодженості між оцінюванням та оцінкою на шкільному та класному рівнях та упередження що формувальне оцінювання є занадто ресурсомістким і трудомістким, щоб бути практичним.

Ключові слова: формувальне оцінювання, навчання, нова українська школа, урок фізичної культури.

Annotation. Yarmoshchuk Olena. Vasylyuk Vasy. Hryhorovych Oleksandr. *Formative assessment of children's learning results in physical culture lessons in New Ukrainian School.*

The thesis analysed modern methodical approaches to the assessment of educational achievements of students in physical education lessons at the New Ukrainian School at various stages of education. The main determinants had identified of the activity of the physical culture teacher in relation to the organization of formative assessment

Furthermore, in the process of work, it had found that the barriers to the wider use of formative assessment are: the discrepancy between formative assessment and final tests, which are designed to ensure the accountability of schools regarding the educational achievements of students; the lack of consistency between assessment and evaluation at the school and classroom levels and the perception that formative assessment is too resource-intensive and time-consuming to be practical.

The methodology of formative assessment techniques is justified. Assessment in physical education is carried out in the following areas: cognitive domain - what students know and understand; health-related physical fitness - improvement of physical fitness levels; psychomotor skills - what students can do and perform; affective domain - attitudes and beliefs towards the subject. It is noted that assessment in the affective domain involves: identifying behaviors; communicating actions (indicators) that are acceptable for students to meet the expectations regarding the assessed characteristics/behavior; using checklists, rating scales, journals, event records, exit slips, written tests. General behavioral characteristics include: effort (willingness to participate); fair play (sportsmanship); readiness to cooperate (teamwork). These characteristics may have different significance for different individuals, so it is the teacher who decides which characteristics/behaviors are most important for the lessons.

Key words: formative assessment, training, New Ukrainian School, physical education lesson.

Постановка проблеми. Реформування повної загальної середньої освіти на компетентнісно та дитиноцентристських засадах, згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту» та імплементації Концепції Нової української школи у практику роботи закладів освіти потребує перегляду підходів до оцінювання навчальних досягнень учнів [2,5,6].

Оцінювання визнано ключовою частиною циклу викладання та навчання у контексті фізичного виховання. Оцінювання у фізичному вихованні може використовуватися як міра підзвітності, за допомогою якої діти, батьки, колеги та інші члени суспільства отримують інформацію про відповідність та ефективність освітньої програми або частини роботи. Існує взаємозалежність між формувальним оцінюванням та навчальною програмою, де оцінювання та аналіз темпів і рівня навчання дітей у фізичному вихованні, що допомагає інформувати і робити викладання більш ефективним. Таким чином, формувальне оцінювання допомагає вчителям керувати навчанням, щоб вони могли скоригувати своє планування, з врахуванням того, що саме діти повинні засвоїти [1,2].

У навчальній програмі для учнів 5-9-х класів задекларовано, що при оцінюванні навчальних досягнень здобувачів освіти вчитель фізичної культури має здійснювати особистісно-орієнтований підхід та може використовувати додаткові «бонусні» бали, що надаються учням за динаміку особистих досягнень; активність під час занять фізичною культурою; участь у змаганнях усіх рівнів [1,3].

Аналіз літературних джерел. Оцінювання для навчання (формувальне оцінювання) визначається як процес пошуку та інтерпретації доказів для прийняття рішення про те, на якому етапі навчання перебувають учні, куди їм потрібно рухатися і як найкраще і як найкраще це зробити [2,7,9,10].

Основними принципами формувального оцінювання є визначення слабких і сильних сторін учнів, підвищення мотивації

та мету пізнання учнів, а також забезпечити зворотній зв'язок для покращення викладання та навчання [2,4,8,14,]

У педагогічній літературі увага до формуального оцінювання різко зросла, частково тому, що дослідження вказують на те, що якісне оцінювання є одним з найефективніших навчальних інструментів для просування навчання студентів вперед [10].

У багатьох відношеннях формує оцінювання є відходом від усталеної практики оцінювання у фізичному вихованні. Crum (2013), рекомендує забезпечити учнів міцною основою рухової лексики (руховою культурою) та створювати ситуації, які надають можливості для досягнення цілей на різних рівнях навчання.

Моїсєєв (2019), Clarke (2008) підкреслюють важливість залучення дітей до прийняття рішень щодо процесу оцінювання, щоб забезпечити його позитивний і корисний досвід.

Однак контекст фізичного виховання може створювати особливі проблеми для вчителів у сфері оцінювання. До них відносяться труднощі оцінювання навчання в афективній сфері, вимірювання зусиль та оцінювання дій, які за своєю природою є тимчасовими та швидкоплинними.

Отже, теоретичне обґрунтування, розробки та апробації використання технік формуального оцінювання навчальних досягнень учнів на уроках фізичної культури потребує більшої уваги.

Мета статті – проаналізувати сучасні методичні підходи до оцінювання навчальних досягнень учнів Новій українській школі та виявити основні детермінанти діяльності вчителя фізичної культури щодо організації формуального оцінювання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Оцінювання визнано ключовою частиною циклу викладання та навчання у контексті фізичного виховання. Оцінювання у фізичному вихованні може використовуватися як міра підзвітності, за допомогою якої діти, батьки, колеги та інші члени суспільства отримують інформацію про відповідність та ефективність освітньої програми або частини роботи [2,5,6 та ін.].

Підкреслюється взаємозалежність оцінювання, навчальної програми та педагогіки, де оцінювання та аналіз темпів і рівня навчання дітей у фізичному вихованні може допомогти інформувати і зробити майбутнє викладання більш ефективним, таким чином створюючи навчальний досвід, який є більш цінним для дітей. Таким чином, оцінювання допомагає вчителям керувати навчанням, коригувати своє планування. Важливо розмістити учня в центрі процесу оцінювання, щоб оцінювання давало уявлення про дитину в цілому.

Має місце існування двох видів оцінювання що проводяться у фізичному вихованні: неформальне оцінювання (формує) - проводиться з метою отримання знань про успішність учня - на це має ваше викладання; формальне оцінювання (підсумкове) - має на меті вплинути на процедури оцінювання.

Формуальне оцінювання передбачає наступне: залучає учнів до процесу оцінювання та постановки цілей; мотивує учнів до покращення їхньої успішності забезпечує зворотній зв'язок для підвищення ефективності викладання; надає викладачам інформацію про поточний статус студента по відношенню до навчання цілей; розподіляє студентів у відповідні навчальні групи; надає викладачам об'єктивну інформацію для виставлення оцінок; максимізує узгодження навчальних планів.

Підсумкове оцінювання повинно відображати досягнення учнем цілей розділу. Це кінцевий продукт. Підсумкове оцінювання здійснюється за допомогою: тестування навичок після завершення розділу, презентації в кінці вивчення теми, письмові тести, портфоліо, класні проекти, журнали.

Оцінювання з фізичної культури здійснюється у таких площинах [2, 13]: когнітивна сфера - що учні знають і розуміють; фізична підготовка, пов'язана зі здоров'ям - покращення рівня фізичної підготовки; психомоторні навички - що учні вміють робити та виконувати; афективна сфера - ставлення та переконання щодо предмету.

Деякі сфери, такі як навчання руховим навичкам та рівні фізичної активності легше оцінювати, ніж інші сфери навчання. Натомість, необхідно вивчати досвід вчителів для ефективного використання цілого ряду стратегій оцінювання. Недоречно та неефективно зосереджуватися на підсумковому оцінюванні лише наприкінці заняття, оцінюючи виключно рухову навичку, наприклад, здатність виконувати перекид вперед [12 та ін.].

Труднощі можуть виникнути, коли вчителі роблять суб'єктивні судження щодо відвідування, зусиль та ставлення на уроках, коли не використовуються критерії оцінювання.

Однак контекст фізичного виховання може створювати особливі проблеми для вчителів у сфері оцінювання. До них відносяться труднощі оцінювання навчання в афективній сфері, вимірювання зусиль та оцінювання дій, які за своєю природою є тимчасовими та швидкоплинними.

Афективне оцінювання має справу зі сприйняттям учнями, цінностями, інтересами, ставленням, почуттями. Афективна сфера охоплює почуття, ставлення та диспозиції, які учні мають до чогось, оцінює самооцінку учнів для рефлексії власної поведінки. Завдяки цьому вона стає миттєвим зворотнім зв'язком для учнів. Таким чином що вони можуть ставити цілі для власного вдосконалення.

Оцінювати в афективній площині передбачає знання учнів щодо поведінки. Що є важливим, а за що буде покарано. Загальні риси поведінки включають: старанність (готовність брати участь); чесна гра (спортивна майстерність); готовність до співпраці (робота в команді). Ці риси можуть мати різне значення для різних людей, тому саме вчитель вирішує, які риси/поведінка є найбільш важливими для занять.

Оцінювання в афективній сфері передбачає: визначення поведінки; повідомлення дій (індикатори), які є прийнятними для того, що учні відповідали очікуванням щодо рис/поведінки, яка оцінюється; застосування контрольних списків, шкал оцінювання, журналів, записів подій, вихідних листів, письмових тестів (табл.1, 2).

Таблиця 1.

Критерії поведінки (індикатори) для формуального оцінювання афективної сфери у фізичному вихованні

Поведінка	Неприйнятна	Перехідна (прийнятна)	Цільова	Зразкова
Безпека	Усвідомлює або ігнорує потенційно небезпечні ситуації: бере участь бездумно, не турбуючись про інших	Обережний під час участі; при вивченні чогось нового, чекає на допомогу, коли це доречно; уникає отримання травм	Використовує обладнання у безпечному місці; припиняє участь, якщо існує потенційна небезпека і повідомляє іншим, щоб ситуацію можна було виправити.	Попереджає інших про потенційні загрози безпеці; постійно на сторожі і прагне виправити ситуації, які пов'язані із небезпекою, які легко виправляються
Поведінка за завданням	Постійно модифікує завдання і не виконує його так, як казав вчитель; розмовляє з друзями замість того, щоб виконувати вправу; пересувається в кінець черги, щоб уникнути виконання завдання.	Залишається на завданні зазвичай без нагадування або підказки з боку вчителя або іншої особи.	Виконує завдання, які ставить вчитель; продовжує практику навіть тоді, коли не має значного успіху.	Коли стикається із завданням занадто легким або важким, просить вчителя про модифікацію вчителя; заохочує інших не відволікатися від виконання завдання.
Ефективність	Виконує завдання з невеликим зусиллям, без ентузіазму	Виконує завдання задовільно; виконує діяльність, яку очікує від нього вчитель.	Бере участь у всіх видах діяльності розумово та фізично; інші можуть розраховувати на результати роботи учня.	Показує свої найкращі результати; виявляє наполегливість, коли завдання є складним.
Робота у команді	Тримає м'яч у своїх руках; не вміє підтримувати інших; прагне домінувати в грі.	Працює з іншими для досягнення успіху команди; спілкується з іншими для забезпечення групового успіху.	Заохочує гру інших; дозволяє іншим відчувати успіх.	Демонструє лідерство і сильне бажання, щоб разом працювати над виконанням завдання; готовність до особистої самопожертви заради команди.

Якщо учні піклуються про інших і діють так, щоб показати, що їм не байдуже, то клас буде функціонувати більш ефективно і результативно. Після оцінки афективного темпераменту можна спрямувати учнів на те, щоб вони стали більш відповідальними молодими людьми, а отже, покращити емоційний клімат у класі.

До видів діяльності які виділяють афективну сферу відносять: проектні пригодницькі види діяльності; тимблдингові заходи; командна спортивна модель.

Таблиця 2.

Форма колегіального формуального оцінювання з бадмінтону

Використайте цю форму для оцінки етикету вашого суперника. Обведіть 1, якщо твердження зовсім не відповідає дійсності, 2, якщо воно відповідає дійсності частково, або 3, якщо воно відповідає дійсності здебільшого. Будь ласка, відповідайте на кожне питання чесно і точно. Ця оцінка не є частиною оцінки.			
Не відповідає дійсності	Іноді	Здебільшого вірно	
1	2	3	Підбадьорює інших (каже щось на кшталт «гарний удар», «гарно граєш» тощо)
1	2	3	Виграє або програє граціозно (не влаштовує істерик)
1	2	3	Обидва партнери в іншій команді грали однаково (людина, яку Ви оцінюєте не захоплювала майданчик і не намагалася домінувати в грі)
1	2	3	Ввічливе ставлення до інших (Нам дуже сподобалося грати з іншою командою, тому що вони були дуже ввічливими)
1	2	3	Правильно грали, не намагалися шахраювати.

Когнітивна сфера формувального оцінювання передбачає: знання (ідентифікувати, визначати, повторювати, розпізнавати); розуміння (переказати, пояснити, обговорити, описати, проілюструвати); застосування (розробляти, перекладати, реструктурувати, інтерпретувати, практикувати, показувати); аналіз (порівнювати, зіставляти, класифікувати, диференціювати); синтез (проекувати, створювати, прогнозувати, модифікувати, розвивати, конструювати); оцінювання (судити, оцінювати, робити висновок, аргументувати, розглядати)

Відповідно до когнітивної сфери формувальне оцінювання: забезпечує зворотній зв'язок та інформацію під час навчального процесу, поки відбувається навчання; вимірює прогрес учня, але також може оцінювати власний процес як вчителя та і учні; визначає сфери, які можуть потребувати подальшого вдосконалення; зазвичай діє як вимірювання прогресу у навчанні учнів для визначення ефективності роботи вчителя; переосмислення та корекція.

Так, під час вивчення техніки виконання удару по м'ячу з модуля «Футзал» - можна застосовувати форму самооцінки представлену в таблиці 3.

Таблиця 3

Форма для самооцінювання техніки виконання удару по м'ячу у футзалі

	Оберіть відповідну відповідь			
	постійно	зазвичай	деколи	рідко
Я використовую підшву стопи для зупинки або прийому м'яча.				
Я використовую частину стопи, щоб виконати ведення або удар по м'ячу.				
Я використовую підшву стопи для передачі або ведення м'яча.				
Я тримаю м'яч близько до ніг під час ведення.				
Я передаю м'яч з метою звільнитися від суперника та виходу на вільне місце.				
Я є активним учасником під час змагань з футзалу				

Щодо оцінювання фізичної підготовки у формувальному оцінюванні, то його критеріями (компетентності) є: розуміє важливість регулярної фізичної активності; визначає основні принципи участі в регулярній фізичній активності; займається фізичними вправами за власним вибором, як у класі, так і поза школою, щонайменше 60 хвилин на день у більшість днів тижня; визначає і пояснюють кожен з компонентів фізичної підготовленості, пов'язаних зі здоров'ям.

Дослідження свідчать про те, що вчителі потребують детальної системи оцінювання навчання та прогресу у фізичному вихованні, яка б містила ключові індикатори досягнень дітей з фізичного виховання [1-8, 13, 14].

Вчителі та учні повинні мати можливість використовувати зворотний зв'язок, оцінюючи себе та один одного. Інформація про успішність учнів може бути зібрана за допомогою спостереження вчителя, оцінювання однолітками та самооцінювання.

Оцінювання за допомогою спостереження вчителя за навчанням вимагає, щоб вчитель спостерігав за роботою учнів і записував результати, використовуючи графу виконання роботи, контрольний список або інших засобів отримання результату. За допомогою зворотнього зв'язку учні використовують інформацію, приймають рішення та діють самостійно під час навчання.

В таблиці 4 наведено зразок форми, яка може бути використана для документування навчання учнів на уроці ловлі та передачі м'яча.

Таблиця 4

Форма оцінювання навчання ловлі і передачі

Навички	Потребує вдосконалення (П)	Розвивається (Р)	Відповідає очікуванням (В)	Перевищує очікування (П)
Ловля	Не можливо відстежити об'єкт	Очі закриті або відвернуті від м'яча. Не рухається, щоб зловити м'яч м'яч. Спроби зловити м'яч прямими руками. М'яч втрапляє між тулубом і руками	Відслідковує м'яч очима, але не завжди. Тягнеться, щоб зловити м'яч. Ловить м'яч тільки обома руками	Стежить за м'ячем. Рухається, щоб зловити м'яч Ловить м'яч тільки руками і підносить м'яч до грудей
Передача	Не робить крок вперед. Відсутність зворотного замаху. Несвоєчасне відпускання предмета.	Крок вперед не тією ногою. Замах назад без провідження. Непослідовний випуск предмета.	Кроки вперед правильною ногою. Повний замах із провідженням. Координований рух рук з плавним відпусканням	Кидки з правильним рухом. Кидки з силою і точністю.

Приклад оцінювання навчання ловлі і передачі			
Імя	Ловля	Кидок	Коментарі
Ксенія	Р	В	Потрібно працювати над ловлею, не відриваючи очей від м'яча
Назар	В	П	Потрібно працювати над стабільністю ловлі

Примітка: Під час оцінювання з метою навчання, такі спостереження та зворотній зв'язок мають бути повідомлені учням, щоб вони могли працювати над покращенням своїх навичок.

Вчитель повідомляє інформацію учням і спонукає їх діяти самостійно. Учні використовують інформацію щоб знати, де вони знаходяться, які їхні очікування або кінцева точка, і як зменшити розрив між ними.

Самооцінка. В ідеалі, учні є кінцевими користувачами будь-якої оціночної інформації, оскільки вони використовують її для покращення свого навчання. Учні можуть оцінювати себе тільки тоді коли вони мають достатньо чітке уявлення про мету, на досягнення якої спрямоване їхнє навчання. Знаючи кінцевий результат, вони стають більш вмотивованими та ефективними учнями [11].

Самооцінка є одним із видів формульованого оцінювання. Коли хтось намагається вчитися, зворотний зв'язок про зусилля має три елементи: усвідомлення бажаної мети, результати поточного стану та певне розуміння способу подолання розриву між ними [7].

Для того, щоб здійснювати формульоване оцінювання навчальних досягнень, на додаток до аркуша самооцінювання, вчителі повинні надати учням певну форму критеріїв, щоб вони могли оцінити свою роботу та визначити, наскільки вона відповідає очікуванням вчителя.

Взаємне наставництво з боку однолітків є одним з найпоширеніших стратегій взаємного викладання. При взаємному наставництві учні об'єднуються в пари і обмінюються ролями виконавця та спостерігача. У той час як один виконавець (учень виконує завдання, інший учень (спостерігач) спостерігає, записує на картках із завданнями та надає зворотній зв'язок на основі інформації, що міститься в картках завдань. Цей процес спостереження, запису та надання зворотного зв'язку одноліткам вважається пірінговим оцінюванням. Взаємне оцінювання може бути корисним як для спостерігачів, так і для оцінювання може бути корисним як для спостерігачів, так і для тих, хто навчається. У той час як учні вчать, аналізуючи результати роботи та надаючи зворотній зв'язок, пов'язаний з результатами роботи. Наставництво з боку однолітків у фізичному вихованні покращує навички як наставника, так і когнітивне навчання наставника. Однак, наставники повинні бути підготовлені для виконання своїх ролей [9].

В таблиці 5 наведено приклад форми оцінювання партнерів, яка включає постановку цілей і зворотний зв'язок з учнем.

Таблиця 5

Форма для формульованого оцінювання з бадмінтону. Коротка подача з задньої лінії

<i>Інструкції</i> Попросіть партнера спостерігати за вашою подачею. Ви повинні подати 10 разів з правого корту і 10 разів з лівого корту. Ви повинні подавати у відповідне поле для подачі. Ваш партнер повинен підрахувати подачу в колонці «Успішна» або «Неуспішна». Позначки для підрахунку виглядають наступним чином: ///			
Успішна подача - це коли м'яч проходить над сіткою і приземляється в межах корту.	успішна	неуспішна	разом
права			Кількість вдалих подач:
ліва			Кількість вдалих подач:
Напишіть власну ціль:			

Підсумкове оцінювання повинно проводитися в кінці розділу. Воно має вимірювати успіхи кожного учня і надавати йому інформацію про індивідуальне зростання.

Оцінювання у фізичному вихованні пов'язане з унікальним набором викликів. Часто вчителі взаємодіють з 600 учнями щотижня, і це робить збір, аналіз та відстеження даних оцінювання складним завданням.

Висновки. Формульоване оцінювання, що використовується у школах, сприяє ефективній навчальній поведінці, розвиває навички само та взаємо оцінюванню. Учні беруть на себе все більшу відповідальність за власне навчання та прогрес. Такі підходи до викладання можуть бути особливо важливими для дітей, які не мають додаткової підтримки у навчанні вдома.

Навчання є більш ефективним, коли учні знають очікування або мають критерії ефективності, які вони можуть використовувати для самооцінки своєї діяльності [9,12].

Дослідження свідчать про те, що вчителі потребують детальної системи оцінювання навчання та прогресу у фізичному вихованні, яка б містила ключові індикатори досягнень дітей з фізичного виховання.

Наше дослідження підтвердило думку, що формульоване оцінювання допомагає навчатися та зрозуміти тонкощі та основні закономірності фізичної культури. Активне застосування сучасними педагогами методики формульованого оцінювання є одним із ключових чинників якісної освіти.

Перспективи подальших досліджень полягає у пошуку інструментів та розробка зразків для ефективного формульованого оцінювання результатів навчання учнів на уроках фізичної культури в Новій Українській Школі.

Література

1. Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти/ Педан О.С., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та ін. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 17.08.2022 року № 752.

291с.

2. Моїсєєв С.О. Формувальне оцінювання учнів на уроках фізичної культури. Теоретико-методологічні основи розвитку освіти та управлінської діяльності: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Херсон, 12-13 вересня) / за ред. Кузьменка В.В., Слюсаренко Н.В.: у II ч. Ч. II. Херсон : КВНЗ "Херсонська академія неперервної освіти", 2019. С. 135-142.
3. Навчальна програма з фізичної культури для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл. Рівень стандарт. Затверджена наказом Міністерства освіти і науки № 698 від 03.08.2022 року.
4. Юськів С.М. Особливості формування інтересу та мотивації до занять з фізичного виховання. Філософські обрії сьогодення: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф., Херсон, ХДАУ, 2018, 136-141.
5. Ярмошук О. Василюк В. Диверсифікація навчальних технологій в професійній підготовці учителя фізичної культури // Теорія та методика фізичного виховання. 2018. Т. 18. №. 2. С. 69-77. DOI: <https://doi.org/10.17309/tmfv.2018.2.03>
6. Ярмошук О. О. Складові компоненти технології викладання предмета «Фізична культура» в загальноосвітній школі // Стратегічне управління розвитком фізичної культури і спорту в контексті 25-річчя незалежності України. Харків, 2016. С. 71-83.
7. Chng L. S., Lund J. Assessment for Learning in Physical Education: The What, Why and How. Journal of Physical Education, Recreation Dance, 89, 2018. 29-34.
8. Crum B. How to pave the road to a better future for physical education. Journal of Physical Education Health-Social Perspective, 2, 2013. 53-64.
9. Havnas A., Smith K., Dysthe O., Ludvigsen K. Formative assessment and feedback: Making learning visible. Studies in educational evaluation, 38, 2012. 21-27.
10. Lorente-Catalán E., Kirk D. Student teachers' understanding and application of assessment for learning during a physical education teacher education course. European Physical Education Review, 22, 2016. 65-81.
11. Lund J.L. Veal M.L. Assessment-Driven Instruction in Physical Education: A Standards-Based Approach to Promoting and Documenting Learning. Champaign IL: Human Kinetics; 2013.
12. Mjatveit A., Giske R. Learning climate in physical education: Analysis of preservice teachers' reflections about, and facilitation of, learning climate in their own teaching. Journal of Physical Education and Sport, 17(1), 2017. 224-232.
13. Tolgfors B., Öhman M. The implications of assessment for learning in physical education and health. European Physical Education Review, 22, 2016. 150-166.
14. William D., Lee C., Harrison C., Black P. Teachers developing assessment for learning: Impact on student achievement. Assessment in Education: Principles, Policy Practice, 11, 2004. 49-65.

Reference

1. Model educational program «Physical Education. Grades 5-6» for general secondary education institutions / Pedan O.S., Kolomoets H.A., Bolyak A.A., Rebrina A.A., Derevianko V.V., Stetsenko V.H., Ostapenko O.I., Lakiza O.M., Kosyk V.M., et al. Recommended by the Ministry of Education and Science of Ukraine.' Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated 17.08.2022, No. 752. - 291 p.
2. Moiseiev S.O. Formative assessment of students in physical education lessons. Theoretical and methodological foundations of education development and management activities: materials of the V All-Ukrainian scientific-practical conference (Kherson, September 12-13) / ed. by Kuzmenko V.V., Slyusarenko N.V. : in 2 parts. Part II. Kherson: KVNZ «Kherson Academy of Continuing Education», 2019. P. 135-142.
3. Physical Education curriculum for grades 10-11 of general education schools. Standard level. Approved by the Order of the Ministry of Education and Science No. 698 dated 03.08.2022.
4. Yuskiv S.M. Features of forming interest and motivation for physical education classes. Philosophical horizons of the present: materials of the VI International scientific-practical conference, Kherson, KhDAU, 2018, 136-141.
5. Yarmoschuk O., Vasylyuk V. Diversification of educational technologies in professional preparation of a physical education teacher // Physical Education Theory and Methodology. 2018. Т. 18. №. 2. С. 69-77. DOI: <https://doi.org/10.17309/tmfv.2018.2.03>
6. Yarmoschuk O.O. Components of the teaching technology of the subject «physical culture» in a secondary school // Strategic management of the development of physical culture and sports in the context of Ukraine's 25th anniversary of independence. Kharkiv, 2016. P. 71-83.
7. Chng L. S., Lund J. Assessment for Learning in Physical Education: The What, Why and How. Journal of Physical Education, Recreation Dance, 89, 2018. 29-34.
8. Crum B. How to pave the road to a better future for physical education. Journal of Physical Education Health-Social Perspective, 2, 2013. 53-64.
9. Havnas A., Smith K., Dysthe O., Ludvigsen K. Formative assessment and feedback: Making learning visible. Studies in educational evaluation, 38, 2012. 21-27.
10. Lorente-Catalán E., Kirk D. Student teachers' understanding and application of assessment for learning during a physical education teacher education course. European Physical Education Review, 22, 2016. 65-81.
11. Lund J.L. Veal M.L. Assessment-Driven Instruction in Physical Education: A Standards-Based Approach to Promoting and Documenting Learning. Champaign IL: Human Kinetics; 2013.
12. Mjatveit A., Giske R. Learning climate in physical education: Analysis of preservice teachers' reflections about, and facilitation of, learning climate in their own teaching. Journal of Physical Education and Sport, 17(1), 2017. 224-232.
13. Tolgfors B., Öhman M. The implications of assessment for learning in physical education and health. European Physical Education Review, 22, 2016. 150-166.
14. William D., Lee C., Harrison C., Black P. Teachers developing assessment for learning: Impact on student achievement. Assessment in Education: Principles, Policy Practice, 11, 2004. 49-65.